

Ogólne Warunki Ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym

Spis Treści

POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
DEFINICJE	3
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	5
Przedmiot ubezpieczenia	6
Zakres ubezpieczenia	6
Wyłączenia odpowiedzialności	7
UMOWA UBEZPIECZENIA	8
Zasady ogólne	8
Sposób zawierania umowy ubezpieczenia	8
Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek	9
Czas trwania odpowiedzialności HDI	10
ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA	11
Rozwiązanie umowy ubezpieczenia	11
Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia	11
Odstąpienie od umowy ubezpieczenia	12
SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY	12
SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA/ ZWROTU SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ	12
Sposób ustalania składki ubezpieczeniowej	12
Sposób opłacania i zwrotu składki ubezpieczeniowej	14
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY	15
Prawa i obowiązki ubezpieczającego	15
Prawa i obowiązki HDI	17
ODSZKODOWANIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA	17
Tryb dochodzenia roszczeń z umowy ubezpieczenia	17
Sposób ustalania wysokości szkody i odszkodowania	18
Wypłata odszkodowania	19
Roszczenia regresowe (zwrotne)	21
Postanowienia końcowe	21
Klauzula nr 01 - Szkody powstałe w czasie załadunku mienia	22
Klauzula nr 02 - Szkody powstałe w czasie rozładunku mienia	22

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) mienia w transporcie krajowym mają zastosowanie w umowach ubezpieczenia zawieranych przez HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej HDI, z przedsiębiorcami, zwanymi dalej ubezpieczającymi.
2. W porozumieniu z ubezpieczającymi do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od zapisów niniejszych OWU.
3. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. W umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU ma zastosowanie prawo polskie.
5. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy ustawy prawo przewozowe, kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne, powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

DEFINICJE

§ 2

1. Przez użyte pojęcia ogólne w niniejszych OWU rozumie się:
  - 1) **Franszyza integralna** - kwota, do wysokości której HDI nie wypłaca odszkodowania. Jeżeli szkoda przekroczy tę kwotę odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości.
  - 2) **Franszyza redukcyjna** - ustalona w umowie ubezpieczenia kwota, która obniża wypłatę odszkodowania o określoną sumę lub ustalony procent.
  - 3) **Kradzież z włamaniem** - zabór mienia, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać z zamkniętego środka transportu, po pokonaniu przeszkody stanowiącej część konstrukcji lub specjalnego zamknięcia środka transportu, utrudniającego dostęp do jego wnętrza lub przewożonego w nim mienia.
  - 4) **Kradzież z włamaniem z jednoczesnym zaborem środka transportu** - zabór mienia, którego sprawca dokonał po włamaniu się do środka transportu, z jednoczesnym zaborem tego środka transportu.
  - 5) **List przewozowy** - dokument potwierdzający zawarcie umowy o przewóz przesyłki wystawiony zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa przewozowego.
  - 6) **Obrót przedsiębiorstwa** - roczne przychody brutto ze sprzedaży towarów i usług wykazywane dla celów podatkowych .
  - 7) **Parking strzeżony** - teren wydzielony, oznakowany jako „parking strzeżony”, całodobowo dozorowany, oświetlony w porze nocnej, wyposażony w zapory, które uniemożliwiają wjazd i wyjazd pojazdu bez zezwolenia osoby dozorującej parking.
  - 8) **Przedsiębiorca** - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie

posiadająca osobowości prawnej prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności.

- 9) **Przesyłka** - mienie przyjęte do przewozu na podstawie jednego listu przewozowego lub jednej faktury albo innego dokumentu towarzyszącego mieniu w czasie przewozu.
- 10) **Przewoźnik zawodowy** - przedsiębiorca uprawniony i prowadzący na podstawie przepisów prawa stałą i zarobkową działalność przewozową.
- 11) **Rozbój** - zabór mienia z zastosowaniem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo przez doprowadzenie osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
- 12) **Szkoda w mieniu** - utrata, ubytek lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia w następstwie bezpośredniego działania na to mienie jednego lub wielu zdarzeń, objętych ochroną ubezpieczeniową, występujących nagle, niespodziewanie i niezależnie od woli ubezpieczającego.
- 13) **Transport własny** - transport wykonywany środkiem transportu stanowiącym własność ubezpieczającego lub zatrudnionych przez niego pracowników albo środkiem transportu użytym przez ubezpieczającego na podstawie umowy cywilno – prawnej (np. umowy najmu, leasingu).
- 14) **Transport zawodowy** - transport wykonywany przez przewoźnika zawodowego na podstawie zawartej umowy o przewóz, potwierdzonej wydaniem listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego.
- 15) **Terroryzm** - użycie siły lub groźba użycia siły, działanie niebezpieczne dla życia ludzkiego, działanie szkodliwe dla dóbr materialnych i niematerialnych bądź infrastruktury, w celu oddziaływania na rząd lub w celu zastraszenia społeczeństwa bądź jego części.
- 16) **Zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania** - według tej zasady odszkodowanie oblicza się w takiej proporcji, w jakiej pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości ubezpieczonego mienia. Wzór wyliczenia odszkodowania z zastosowaniem proporcji:

$$\text{odszkodowanie} = \frac{\text{wartość szkody} \times \text{zadeklarowana suma ubezpieczenia}}{\text{wartość ubezpieczonego mienia}}$$

2. Przez użyte pojęcia zdarzeń losowych w niniejszych OWU rozumie się:

- 1) **Deszcz nawałny** - opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W przypadku braku stacji pomiarowej w miejscu szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawałnego.
- 2) **Huragan** - wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s wg skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, wyrządzający masowe szkody, z zastrzeżeniem, że pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono masowe szkody wywołane jego działaniem.

- 3) **Lawina** - gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się ze zboczy górskich lub falistych: mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.
- 4) **Obsunięcie się ziemi** - zapadanie oraz usuwanie się ziemi, z tym że:
  - 1) zapadanie ziemi to obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie,
  - 2) usuwanie ziemi to ruchy ziemi na stokach nie spowodowane działalnością ludzką.
- 5) **Ogień** - spalanie o niekontrolowanym przebiegu w czasie i przestrzeni, któremu towarzyszy dym i/lub płomień.
- 6) **Powódź** - zalanie terenów w następstwie:
  - 1) podniesienia i wylania się wody z koryt wód płynących lub stojących,
  - 2) zalania wodą spływającą po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych.
- 7) **Uderzenie pioruna** - wyladowanie elektryczności atmosferycznej bezpośrednio na przedmiot objęty ubezpieczeniem.
- 8) **Upadek statku powietrznego** - katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, lub upadek ich części bądź przewożonego ładunku na ubezpieczone mienie.
- 9) **Wybuch**
  - 1) eksplozja - gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest fakt rozdarcia ścian tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, aby wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
  - 2) implozja - gwałtowne zgniecenie zbiornika/naczynia ciśnieniowego wskutek ciśnienia zewnętrznego przewyższającego znacznie ciśnienie panujące w jego wnętrzu.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie określone w umowie ubezpieczenia, przewożone na ryzyko ubezpieczającego wszystkimi środkami transportowymi, w granicach Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie krajowej dokumentacji przewozowej.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje transportu następujących rodzajów mienia:
  - 1) środków płatniczych, papierów wartościowych, banderoli akcyzy, świadectw udziałowych, kart kredytowych i płatniczych, kart telefonicznych, żetonów, biletów komunikacyjnych, losów loteryjnych,
  - 2) akt, wzorów, prototypów, dokumentów oraz danych zarejestrowanych na wszelkiego rodzaju nośnikach danych,
  - 3) złota, srebra, platyny i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszla-

- chetnych, pereł,
- 4) dzieł sztuki, przedmiotów artystycznych i unikatowych, zbiorów i kolekcji wszelkiego rodzaju,
- 5) żywych zwierząt, mączki rybnej,
- 6) przewożonego w ramach handlu obwoźnego,
- 7) w ramach transportu dokonywanego w obrębie tej samej nieruchomości (posesji),
- 8) uszkodzonego i zdekompletowanego,
- 9) materiałów niebezpiecznych – wybuchowych i promieniotwórczych.

Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. HDI odpowiada za szkody polegające na utracie, ubytku lub uszkodzeniu przewożonego mienia powstałe wskutek następujących zdarzeń:
  - 1) ognia, uderzenia pioruna, wybuchu, huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, lawiny, obsunięcia się ziemi, upadku statku powietrznego na środek transportu,
  - 2) wypadku, jakiemu uległ środek transportu,
  - 3) rozboju,
  - 4) kradzieży z włamaniem, kradzieży z włamaniem z jednoczesnym zaborem środka transportu,
  - 5) z innych przyczyn niż wymienione w pkt 1 - 4, jeżeli w ich następstwie doszło do pośluczenia, połamania, rozbicia, rozsypania, porysowania, podarcia, pocięcia, zgniecenia, poplamienia, zabrudzenia, zamoczenia i wycieku przewożonego mienia.
2. Mienie przewożone transportem własnym może być ubezpieczone wyłącznie w zakresie określonym w ust. 1 pkt 1 - 4.
3. W odniesieniu do mienia przewożonego transportem własnym HDI ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane kradzieżą tylko wówczas, gdy zamknięty środek transportu został pozostawiony na czas postoju na terenie parkingu strzeżonego lub na terenie ogrodzonym stałym parkanem, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej oraz całodobowo dozorowanym.
4. W przypadku transportu zawodowego na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki HDI może objąć ochroną ubezpieczeniową ryzyka wymienione w Klauzulach, stanowiących załącznik nr 1 do niniejszych OWU:
  - 1) Klauzula 01 – szkody powstałe w czasie załadunku mienia,
  - 2) Klauzula 02 – szkody powstałe w czasie rozładunku mienia.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 5

1. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) nie przekraczające kwoty 200 zł (franszyza integralna) lub ustalonej w umowie ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej,
  - 2) powstałe wskutek winy umyślnej ubezpieczającego bądź osoby, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 3) powstałe wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego bądź osoby, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 4) w przypadku transportu własnego - powstałe wskutek wypadku środka transportu, gdy został on spowodowany złym stanem technicznym tego środka lub jeżeli kierowca był w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających albo nie posiadał ważnych uprawnień do kierowania pojazdem,
  - 5) powstałe wskutek braku miary, wagi lub objętości w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego,
  - 6) powstałe wskutek wady towaru, w tym wady ukrytej lub naturalnych właściwości towaru,
  - 7) nie przekraczające 0,5% wartości mienia przewożonego na jednym środku transportu - dla ładunków masowych (sypkich),
  - 8) powstałe wskutek niewłaściwego oznakowania, braku lub niedostatecznego opakowania, przekroczenia dopuszczalnej ładowności, nieprawidłowego załadowania lub rozmieszczenia towaru na środku transportu ,
  - 9) powstałe wskutek użycia niewłaściwego środka transportu, nie przystosowanego do przewozu określonego rodzaju mienia, jeżeli przewóz był wykonywany transportem własnym, a w przypadku transportu zawodowego – jeżeli ubezpieczający o tym wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się o tym dowiedzieć,
  - 10) powstałe w wyniku wydania towaru osobie nieuprawnionej,
  - 11) powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie,
  - 12) powstałe wskutek działań wojennych, rozruchów, strajków, demonstracji, sabotażu, terroryzmu,
  - 13) powstałe w następstwie działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego oraz skażenia lub zanieczyszczenia odpadami,
  - 14) wyrządzone w środowisku naturalnym,
  - 15) wynikające z niewypłacalności lub nieuregulowanych zobowiązań finansowych ubezpieczającego,
  - 16) powstałe z tytułu konfiskaty/ przepadku, przetrzymania mienia przez organy państwowe do tego uprawnione.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w niniejszym paragrafie stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.

UMOWA UBEZPIECZENIA

Zasady ogólne

§ 6

1. Na podstawie niniejszych OWU, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres ubezpieczenia podany w dokumencie ubezpieczenia.
2. Umowę ubezpieczenia według polisy generalnej i obrotowej zawiera się na okres roczny, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Umowę ubezpieczenia według polisy jednostkowej zawiera się na czas przewozu jednej przesyłki.
4. HDI zastrzega sobie prawo do indywidualnej oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia.

Sposób zawierania umowy ubezpieczenia

§ 7

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta według:
  - 1) **polisy jednostkowej** – ubezpieczenie obejmuje jedną przesyłkę stanowiącą przedmiot przewozu, dokonywanego na podstawie jednej umowy przewozu lub innego dokumentu towarzyszącego mieniu w czasie przewozu,
  - 2) **polisy generalnej** – ubezpieczenie obejmuje transporty ściśle określonych rodzajów mienia, odbywające się na ryzyko ubezpieczającego, pod warunkiem prowadzenia przez niego rejestrów przewozów ubezpieczonych przesyłek,
  - 3) **polisy obrotowej** – ubezpieczenie obejmuje wszystkie transporty mienia będącego przedmiotem obrotu przedsiębiorstwa (z wyjątkiem wyraźnie wyłączonych) i odbywające się na jego ryzyko.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez ubezpieczającego.
3. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać następujące dane:
  - 1) nazwę (imię i nazwisko) oraz adres ubezpieczającego, REGON/ PESEL,
  - 2) nazwę (imię i nazwisko) oraz adres ubezpieczonego, REGON/ PESEL,
  - 3) przedmiot ubezpieczenia (rodzaj przewożonego mienia),
  - 4) zakres ubezpieczenia,
  - 5) okres ubezpieczenia,
  - 6) sumę ubezpieczenia,
  - 7) rodzaj środków transportu używanych do przewozu mienia,
  - 8) w przypadku transportu samochodowego, określenie, czy przewóz będzie dokonywany transportem zawodowym/ własnym,
  - 9) maksymalną wartość mienia przewożonego na jednym środku transportu (polisa generalna/obrotowa),

- 10) liczbę planowanych transportów w okresie ubezpieczenia,
  - 11) wartość poszczególnych rodzajów mienia planowanego do przewiezienia w okresie ubezpieczenia (polisa generalna), wysokość obrotów przedsiębiorstwa za ostatni rok podatkowy lub planowane obroty, jeżeli ubezpieczający rozpoczyna działalność gospodarczą (polisa obrotowa),
  - 12) liczbę, wysokość i przyczyny szkód zaistniałych w ciągu ostatnich 3 lat,
  - 13) dla umów ubezpieczenia według polisy jednostkowej dodatkowo:
    - a) ilość, wagę netto/brutto mienia zgłoszonego do ubezpieczenia oraz rodzaj i liczbę opakowań,
    - b) dane dotyczące środka transportu: numery rejestracyjne pojazdu, naczepy, przyczepy, numer wagonu, rejsu (lotu), barki,
    - c) datę rozpoczęcia przewozu,
    - d) trasę przewozu (miejsce nadania i miejsce przeznaczenia).
4. Wniosek o ubezpieczenie wypełnia i podpisuje ubezpieczający lub osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz ubezpieczającego. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
  5. HDI potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia – dokumentem ubezpieczenia.
  6. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez HDI ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
  7. HDI może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

§ 8

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek (ubezpieczonego), którego wymienia się we wniosku i w dokumencie ubezpieczenia.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje HDI wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu.
3. HDI może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność HDI z tytułu umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania bezpośrednio od HDI.
5. Ubezpieczony może żądać od HDI informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

Czas trwania odpowiedzialności HDI**§ 9**

1. Przy przewozie mienia transportem własnym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od chwili zakończenia załadunku mienia na środek transportowy i trwa do chwili rozpoczęcia rozładunku w miejscu przeznaczenia. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęte mienie w czasie wykonywania czynności przeładunkowych i przejściowego magazynowania w czasie przewozu.
2. Przy przewozie mienia transportem zawodowym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od chwili przyjęcia mienia do przewozu i trwa do chwili jego wydania odbiorcy w miejscu przeznaczenia określonym w liście przewozowym lub innym dokumencie przewozowym. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie w czasie przewozu oraz w czasie dokonywania niezbędnych czynności przeładunkowych oraz przejściowego magazynowania w czasie przewozu trwającego nie dłużej niż 7 dni.

§ 10

1. Odpowiedzialność HDI rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, w kwocie podanej w umowie ubezpieczenia, chyba że w umowie określono inny termin rozpoczęcia odpowiedzialności.
2. Jeżeli HDI ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, HDI może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki/ pierwszej raty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy przez HDI wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka lub jej pierwsza rata i w takim przypadku HDI przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej składki lub jej pierwszej raty.
3. Jeżeli ubezpieczający opłacił składkę lub jej pierwszą ratę po terminie określonym w umowie ubezpieczenia, a HDI nie wypowiedziało umowy ze skutkiem natychmiastowym, umowa ubezpieczenia nie wygasa, a wpłaconą zaległą składkę lub jej pierwszą ratę należy przyjąć i zaewidencjonować.
4. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli ubezpieczający nie opłaci kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, HDI może wezwać ubezpieczającego do zapłaty wymagalnej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności HDI z upływem wyznaczonego terminu płatności.
W braku wezwania ze strony HDI umowa ubezpieczenia nie wygasa, a HDI przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej raty składki.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 11

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, zgodnie z § 6 ust. 1-3,
  - 2) z dniem wypowiedzenia przez HDI umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadająca niezapłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 10 ust. 2,
  - 3) z upływem 7 dni od daty otrzymania wezwania do zapłaty zaległej, kolejnej raty składki, w przypadku braku jej wpłaty, zgodnie z § 10 ust. 4,
2. Zapłacenie składki/raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje wznowieniem tej umowy, ani też zawarciem nowej umowy na dotychczasowych warunkach.
3. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia, HDI przysługuje składka za czas trwania odpowiedzialności.

Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia

§ 12

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, HDI może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku gdy ponosiło odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie.
2. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
3. Jeżeli umowa zawarta jest na czas określony, HDI może ją wypowiedzieć z ważnych powodów, takich jak:
  - 1) próba wyłudzenia lub wyłudzenie odszkodowania przez ubezpieczającego/ubezpieczonego,
  - 2) stwierdzenie, iż kolejna szkoda wyrządzona została z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego/ubezpieczonego.
4. Wypowiedzenie umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia**§ 13**

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim HDI udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY**§ 14**

1. Górną granicą odpowiedzialności HDI jest suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
2. Sumę ubezpieczenia stanowi wartość mienia w miejscu i czasie załadowania, określona w fakturze dostawcy lub zastępującym fakturę dostawcy dowodzie wewnętrznym, a w przypadku ich braku faktyczne koszty zakupu lub wytworzenia, łącznie z kosztami ubezpieczenia i przewozu mienia do miejsca przeznaczenia.
3. W umowach ubezpieczenia według polisy jednostkowej górną granicą odpowiedzialności HDI jest suma ubezpieczenia ustalona według wartości mienia w ramach jednej przesyłki.
4. W umowach ubezpieczenia według polisy generalnej lub obrotowej górną granicą odpowiedzialności HDI za szkody powstałe w mieniu przewożonym pojedynczym środkiem transportu jest suma ubezpieczenia ustalona według maksymalnej wartości mienia przewożonego na jednym środku transportu.
5. Suma ubezpieczenia może zostać podwyższona po opłaceniu dodatkowej składki, w przypadku zwiększenia wartości mienia przewożonego na jednym środku transportu.
6. Podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności HDI od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.

SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA/ ZWROTU SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ***Sposób ustalania składki ubezpieczeniowej*****§ 15**

1. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
2. Składka ustalana jest po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego i uzależniona jest od:
  - 1) okresu ubezpieczenia,
  - 2) sumy ubezpieczenia,

- 3) rodzaju i wartości mienia przewożonego w okresie ubezpieczenia,
  - 4) wysokości rocznych obrotów przedsiębiorstwa w okresie ubezpieczenia,
  - 5) systemu ubezpieczenia,
  - 6) zakresu ubezpieczenia,
  - 7) przebiegu szkodowości.
3. Składkę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia oblicza się:
    - 1) dla umowy ubezpieczenia według polisy jednostkowej, jako iloczyn sumy ubezpieczenia i stawki taryfowej,
    - 2) dla umowy ubezpieczenia według polisy generalnej, jako iloczyn wartości mienia planowanego do przewiezienia w okresie ubezpieczenia i stawki taryfowej,
    - 3) dla umowy ubezpieczenia według polisy obrotowej, jako iloczyn wartości obrotu przedsiębiorstwa planowanego w okresie ubezpieczenia lub faktycznie wykonanego w roku ubiegłym i stawki taryfowej, z uwzględnieniem zwyżek i zniżek składki przewidzianych w taryfie składek.
  4. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia według polisy jednostkowej ubezpieczający opłaca składkę jednorazowo.
  5. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia według polisy generalnej lub obrotowej ubezpieczający opłaca składkę zaliczkową w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.
  6. Składkę ostateczną za ubezpieczenie zawarte na podstawie polisy generalnej lub obrotowej oblicza się po zakończeniu okresu ubezpieczenia od faktycznej wartości ubezpieczonego mienia w oparciu o dane wykazane w rejestrze przewozów lub od faktycznie wykonanych wartości obrotów przedsiębiorstwa w roku objętym ubezpieczeniem, wykazanych w przedstawionej przez ubezpieczającego deklaracji podpisanej przez głównego księgowego.
  7. Jeżeli składka ostateczna przewyższy składkę zaliczkową, ubezpieczający obowiązany jest do dopłacenia różnicy składki w ciągu 14 dni od dnia uzyskania informacji o wysokości dopłaty.
  8. W przypadku, gdy składka zaliczkowa przewyższy składkę ostateczną, HDI zwraca nadpłatę lub zalicza ją według dyspozycji ubezpieczającego – na poczet składki zaliczkowej na następny okres ubezpieczenia.
  9. Przy zmianie warunków umowy w trakcie jej trwania, powodującej konieczność opłacenia dodatkowej składki lub zwrotu składki, składkę tę przelicza się według taryfy składek zgodnie z datą zawartej umowy ubezpieczenia.
  10. Dodatkowa składka, o której mowa w ust. 9 płatna jest jednorazowo.

Sposób opłacania i zwrotu składki ubezpieczeniowej

§ 16

1. Opłata składki lub jej pierwszej raty następuje przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba, że w dokumencie ubezpieczenia określono inny sposób bądź termin opłacenia składki lub jej pierwszej raty.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia, opłaty składki lub jej pierwszej raty należy dokonać w ciągu 14 dni od jego doręczenia.
3. HDI może wyrazić zgodę na opłatę składki rocznej w ratach, przy czym terminy opłat kolejnych rat składki HDI określa w dokumencie ubezpieczenia, a nieopłacenie kolejnej raty składki we wskazanym terminie może spowodować ustanie odpowiedzialności HDI zgodnie z § 10 ust. 4.
4. HDI może potrącić zaległą składkę/ratę składki z kwoty wypłacanego odszkodowania w przypadku, gdy termin jej płatności przypadał przed dniem wypłaty odszkodowania. Zapis ten nie ma zastosowania w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek.
5. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy HDI.
6. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki, za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 7 i 8.
7. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku utraty lub zniszczenia ubezpieczonego mienia i wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia. Zwrot składki nie przysługuje również w sytuacji, gdy w trakcie umowy ubezpieczenia zostały wypłacone odszkodowania za szkody częściowe, które łącznie są równe sumie ubezpieczenia.
8. Wysokość zwracanej składki ustalana jest po podaniu przez ubezpieczającego informacji o wartości mienia faktycznie przewiezionego (polisa generalna) lub wartości obrotów przedsiębiorstwa faktycznie wykonanych (polisa obrotowa) - w okresie, w którym HDI ponosiło odpowiedzialność, z uwzględnieniem § 15 ust. 5 i 6.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

Prawa i obowiązki ubezpieczającego

§ 17

1. Ubezpieczający, ubezpieczony lub osoba występująca z roszczeniem ma prawo uzyskać od HDI informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez HDI udostępnionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem.
3. Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia obowiązany jest podać do wiadomości HDI wszystkie znane sobie okoliczności, o które HDI pytało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach.
4. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązek, o którym mowa w ust. 3 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
5. Ubezpieczający w trakcie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest:
  - 1) zawiadomić na piśmie o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 3,
  - 2) przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
  - 3) w przypadku uzyskania informacji o powstaniu zdarzenia, które może spowodować szkodę, użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
  - 4) sporządzić i przekazać HDI w terminach określonych w umowie ubezpieczenia rejestr ubezpieczonych przesyłek – przy polisie generalnej lub deklarację o faktycznych obrotach przedsiębiorstwa w okresie ubezpieczenia, podpisaną przez głównego księgowego – przy polisie obrotowej.
6. W razie powstania szkody ubezpieczający obowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania ubezpieczonego mienia oraz zapobieżenia zwiększenia rozmiaru i powstaniu dalszych szkód,
  - 2) niezwłocznie powiadomić Policję o wypadku środka transportu i/lub zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo,
  - 3) spowodować protokolarne ustalenie okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru poprzez powołanie w tym celu komisji – przy transporcie mienia własnym środkiem transportu lub sporządzenie protokołu o stanie przesyłki przez przewoźnika lub spedytora, zgodnie z przepisami prawa przewozowego,
  - 4) w przypadku powstania szkody w czasie czynności załadunku i rozładunku – sporządzić komisyjny protokół szkody ustalający okoliczności powstania szkody i jej rozmiar, uwzględniający wszystkie istotne dla sprawy okoliczności i dowody,
  - 5) powiadomić HDI o szkodzie – w sposób, o którym mowa w § 19 ust. 1 - 3 podając rodzaj, rozmiar i przyczynę szkody,
  - 6) pozostawić miejsce szkody bez dokonywania zmian do czasu oględzin przez przedstawiciela HDI, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody,
  - 7) udzielić przedstawicielowi HDI pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i wysokości,

- 8) przedstawić w ustalonym terminie i formie rachunek szkody (roszczenie),
  - 9) zabezpieczyć prawa HDI do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
7. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć HDI następujące dokumenty:
- 1) oryginał listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego na podstawie którego ubezpieczone mienie było przewożone,
  - 2) oryginał faktury dostawcy lub innego dokumentu dostawy,
  - 3) protokół szkody ustalający okoliczności, rozmiar i wysokość szkody,
  - 4) obliczenie poniesionych strat - zgodnie z protokołem szkody,
  - 5) oświadczenie kierowcy dotyczące przyczyny, przebiegu i wysokości szkody,
  - 6) dokumenty sporządzone przez Policję w wypadkach wymienionych w ust. 6 pkt 2.
8. HDI nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które zgodnie z ust. 3, ust. 4 i ust. 5 pkt 1 nie zostały podane do wiadomości HDI.
9. Jeżeli ubezpieczający nie poda do wiadomości HDI okoliczności, o których mowa w ust. 8 wskutek winy umyślnej, przyjmuje się, że wypadek objęty umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem pominiętych okoliczności.
10. Jeżeli ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 5 pkt 3 i ust. 6 pkt 1 HDI wolne jest od odpowiedzialności za szkodę powstałe z tego powodu.
11. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zapisy ust. 3 – 10 stosuje się również do ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
12. Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wnieść w formie pisemnej skargę lub zażalenie, dotyczące działalności HDI związanej z wykonywaniem umowy ubezpieczenia do jednostki nadrzędnej nad jednostką, której skarga dotyczy lub do Rzecznika Ubezpieczonych.

Prawa i obowiązki HDI

§ 18

1. HDI może zbierać, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach ubezpieczających składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, dane ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia.
2. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia HDI ma obowiązek doręczyć ubezpieczającemu tekst OWU i fakt ten winien być potwierdzony przez ubezpieczającego w dokumencie ubezpieczenia.
3. HDI ma obowiązek na żądanie ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego

z umowy ubezpieczenia udostępnić posiadane przez siebie informacje związane z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania.

4. HDI ma obowiązek poinformować ubezpieczającego o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
5. HDI przysługuje prawo monitorowania ryzyka dla celów ubezpieczeniowych, w tym wglądu do ksiąg i dokumentów ubezpieczającego związanych z zawartą umową ubezpieczenia.

ODSZKODOWANIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA

Tryb dochodzenia roszczeń z umowy ubezpieczenia

§ 19

1. W przypadku wystąpienia szkody objętej zakresem ubezpieczenia, ubezpieczający zobowiązany jest zgłosić ten fakt do Oddziału, w którym zawarł umowę ubezpieczenia lub do najbliższego Oddziału HDI.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek do zgłoszenia szkody obowiązany jest zarówno ubezpieczający, jak i ubezpieczony, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. Zgłoszenie szkody, o którym mowa w ust. 1 winno nastąpić niezwłocznie nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od zajścia wypadku lub uzyskania o nim informacji, przy czym przy obliczaniu terminu powiadomienia o szkodzie nie uwzględnia się dnia, w którym nastąpił wypadek.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3, HDI może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
5. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, HDI informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Sposób ustalania wysokości szkody i odszkodowania

§ 20

1. HDI ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
2. Górną granicę odszkodowania za ubezpieczone mienie stanowi suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia.
3. Wysokość szkody w ubezpieczonym mieniu ustalana jest:
  - 1) w przypadku utraty, ubytku lub uszkodzenia mienia w całości lub w części albo takiego uszkodzenia mienia, że nie nadaje się ono do naprawy – według wartości utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia, określonej w fakturze dostawcy lub w zastępującym fakturę dowodzie wewnętrznym, lub według faktycznych kosztów odtworzenia mienia łącznie z kosztami ubezpieczenia i transportu do miejsca przeznaczenia, jeżeli zostały poniesione przez ubezpieczającego,
  - 2) w przypadku uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym go do naprawy – według rzeczywistych kosztów naprawy, przy czym wysokość odszkodowania nie może przekroczyć rzeczywistej wartości uszkodzonego mienia w dniu powstania szkody,
  - 3) w przypadku uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym go do dalszej sprzedaży po obniżonych cenach – według różnicy między wartością tego mienia przed szkodą, a ceną ustaloną w drodze przeceny. O każdej przecenie ubezpieczający obowiązany jest powiadomić jednostkę terenową HDI. HDI zastrzega sobie prawo delegowania swego przedstawiciela do wzięcia udziału w dokonywanej przecenie.
4. Wysokość szkody pomniejsza się o wartość pozostałości po zniszczonym lub uszkodzonym mieniu, które może być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
5. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody pomniejszonej o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia.
6. Jeżeli wartość ubezpieczonego mienia jest niższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (nadubezpieczenie), HDI odpowiada za szkody tylko do wartości ubezpieczonego mienia.
7. Jeżeli wartość ubezpieczonego mienia jest wyższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (niedubezpieczenie), przy ustalaniu wysokości odszkodowania stosuje się zasadę proporcjonalnej wypłaty odszkodowania.
8. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie, jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczający nie może żądać odszkodowania przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy

z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

9. Jeżeli w umowach ubezpieczenia, o których mowa w ust. 8, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty odszkodowania w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym ustępie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
10. HDI w granicach sumy ubezpieczenia zwraca koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa § 17 ust. 5 pkt 3 i ust. 6 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

Wypłata odszkodowania

§ 21

1. HDI wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w § 19 ust. 5, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Odszkodowanie wypłaca się ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do odbioru odszkodowania.
3. HDI wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
4. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 3, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności HDI albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania HDI powinno wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 3.
5. Jeżeli w terminach określonych w umowie lub ustawie HDI nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
6. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, HDI informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania. Informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

7. Jeżeli ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się z ustaleniami HDI, co do odmowy wypłaty odszkodowania albo co do jego wysokości, może w terminie 30 dni od daty zawiadomienia złożyć w formie pisemnej odwołanie co do odmowy wypłaty odszkodowania albo co do jego wysokości.
8. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 składa się do jednostki nadrzędnej nad jednostką, która wydała decyzję.
9. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 powinno być rozpatrzone w terminie 30 dni od daty jego złożenia, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. W przypadku, gdy ze względu na skomplikowany stan faktyczny sprawy bądź konieczność przeprowadzenia dodatkowych ekspertyz i czynności wyjaśniających, rozpatrzenie odwołania w terminie wskazanym w ust. 9 nie będzie możliwe, składający odwołanie zostanie powiadomiony na piśmie o powodach i przewidywanym terminie rozpatrzenia odwołania, a jego ostateczne rozpatrzenie nie może nastąpić później, niż w terminie 14 dni od daty zakończenia czynności uzasadniających zmianę terminu rozpatrzenia odwołania.
11. Ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wytoczyć powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia – według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla jego miejsca zamieszkania lub siedziby.

Roszczenia regresowe (zwrotne)

§ 22

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem wypłaty odszkodowania przez HDI roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na HDI do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli HDI wypłaciło tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem HDI.
3. Nie przechodzą na HDI roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Zapisy ust. 1 – 3 stosują się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Postanowienia końcowe

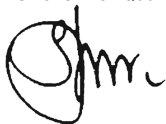
§ 23

1. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia są składane

przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i doręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.

2. Jeżeli ubezpieczający zmienił adres, bądź siedzibę i nie zawiadomił o tym HDI, zawiadomienia lub oświadczenia, skierowane przez HDI listem poleconym, na ostatni adres bądź siedzibę ubezpieczającego, wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłyby do niego, gdyby nie zmienił adresu bądź siedziby.
3. Ogólne warunki ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Nr 24/2008 dnia 20 marca 2008 r.
4. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 15 kwietnia 2008 r.

Członek Zarządu

Wiesława Kwatek

Prezes Zarządu

Stanisław Godlewski

Załącznik nr 1
do ogólnych warunków ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym

Klauzula nr 01 - Szkody powstałe w czasie załadunku mienia

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły:

1. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, HDI obejmuje ochroną ubezpieczeniową ubytek lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia wskutek uderzenia i/lub uszkodzenia przez urządzenia załadownicze, podczas i w związku z czynnościami załadunkowymi mającymi na celu umieszczenie przygotowanego do przewozu mienia na lub wewnątrz środka transportu, dokonywanymi przed rozpoczęciem przewozu w miejscu nadania.
2. Czynności załadunku rozpoczynają się w momencie, gdy ubezpieczone mienie zostaje uniesione w miejscu składowania u nadawcy, w celu bezpośredniego umieszczenia na środku transportu, a kończą się w momencie umieszczenia i zamocowania mienia na środku transportu.
3. HDI nie odpowiada za szkody powstałe podczas załadunku:
  - 1) dokonywanego przez osoby będące w stanie nietrzeźwości, po spożyciu alkoholu, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających, albo nie posiadających ważnych uprawnień, zatrudnione do wykonywania tych czynności,
  - 2) dokonywanego przy użyciu urządzeń niesprawnych i/ lub nie posiadających aktualnego świadectwa badania technicznego.
4. Franszyza redukcyjna dla szkód, o których mowa w ust. 1 niniejszej klauzuli wynosi 10% wysokości każdej szkody.

Klauzula nr 02 - Szkody powstałe w czasie rozładunku mienia

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły:

1. Na wniosek ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki HDI obejmuje ochroną ubezpieczeniową ubytek lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia wskutek uderzenia i/lub uszkodzenia przez urządzenia wyładownicze, podczas i w związku z czynnościami rozładunku ze środka transportu, dokonywanymi bezpośrednio po zakończeniu przewozu w miejscu przeznaczenia.
2. Czynności rozładunku rozpoczynają się w momencie usuwania środków mocujących, a kończą się w momencie umieszczenia ubezpieczonego mienia w miejscu składowania u odbiorcy.
3. HDI nie odpowiada za szkody powstałe podczas rozładunku:

- 1) dokonywanego przez osoby będące w stanie nietrzeźwości , po spożyciu alkoholu, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających, albo nie posiadających ważnych uprawnień, zatrudnione do wykonywania tych czynności,
  - 2) dokonywanego przy użyciu urządzeń niesprawnych i/ lub nieposiadających aktualnego świadectwa badania technicznego.
4. Franszyza redukcyjna dla szkód, o których mowa w ust. 1 niniejszej klauzuli wynosi 10% wysokości każdej szkody.